

Hermods AB

2016-01-12

Dnr 44- 2013:5341

Föreläggande vid vite

efter tillsyn av gymnasieskolan
Design & Construction College
i Västerås kommun

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn av gymnasieskolan Design & Construction College i Västerås kommun visar att det fortfarande kvarstår en allvarlig brist avseende det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) som ska erbjudas eleverna på skolans bygg- och anläggningsprogram.

Skolinspektionen beslutade om föreläggande mot huvudmannen för Design & Construction College den 26 mars 2014 (se bilaga 2). I beslutet konstaterades ett flertal brister i verksamheten. Det fanns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete, i arbetet mot kränkande behandling, i utredningsarbetet av elevers behov av särskilt stöd och i åtgärdsprogrammen. Det konstaterades även stora brister i APL för eleverna på bygg- och anläggningsprogrammet.

Skolinspektionen har följt upp föreläggandet, bland annat genom ett besök på skolan den 7 oktober 2014, och bedömde då att flera av de brister som hade påtalats var åtgärdade. En plan mot kränkande behandling som innehöll åtgärder mot kränkande behandling utifrån konstaterade behov i verksamheten var upprättad. Det genomfördes kartläggningar av elevernas kunskaper som låg till grund för ett individanpassat stöd och huvudmannen hade säkerställt att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreddes och att åtgärdsprogrammen uppfyllde författningarnas krav. Det fanns även strukturer och rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet.

Skolinspektionen kan emellertid konstatera att det fortfarande kvarstår en allvarlig brist avseende APL för eleverna på bygg- och anläggningsprogrammet. Samtliga elever får inte den APL som de har rätt till. Flertalet elever erbjuds istället motsvarande utbildning förlagd till skolan, trots att de omständigheter som råder på bygg- och anläggningsprogrammet inte är sådana att de omfattas av de undantag från att erbjuda APL som beskrivs i gymnasieförordningen. Bristen i APL har pågått under en längre tid. Huvudmannen måste därför se till att samtliga elever vid skolans bygg- och anläggningsprogram ges APL om minst 15 veckor, vilket innebär att huvudmannen måste skaffa APL-platser för samtliga elever och se till att APL-platserna uppfyller de krav som finns för utbildningen.

Hermods AB föreläggs att åtgärda bristen. Den brist som Skolinspektionen har kunnat konstatera är av allvarlig karaktär. Skolinspektionen påtalade brister i APL på bygg- och anläggningsprogrammet redan i mars 2014. Trots detta finns det fortfarande elever som nu går sitt sista år på skolans bygg- och anläggningsprogram och som befaras inte få den APL de har rätt till. Detta kan för-

svåra de berörda elevernas etablering på arbetsmarknaden. Mot bakgrund av detta bedömer Skolinspektionen att det sammantaget finns skäl att förena föreläggandet med ett vite.

Beslut

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Hermods AB (org. nr 556044-0017) att vid vite av 350 000 kronor senast den 15 februari 2016 avhjälpa den påtalade bristen genom att nedanstående åtgärder vidtas i enlighet med de ansvarsområden som pekas ut i författningarna.

- Se till att eleverna vid skolans bygg- och anläggningsprogram ges APL om minst 15 veckor, vilket innebär att skaffa APL-platser för samtliga elever och att APL-platserna uppfyller de krav som finns för utbildningen (16 kap. 16 § skollagen, 4 kap. 12-13 §§ gymnasieförordningen).

Föreläggandet gäller omedelbart.

Hermods AB ska senast den 15 februari 2016 inkomma med en skriftlig redovisning av hur bristen har åtgärdats. Till den skriftliga redovisningen ska Hermods AB bifoga den dokumentation som Hermods AB vill åberopa.

Om Hermods AB inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet. Skolinspektionen erinrar om att huvudmannen enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Även om huvudmannen ges viss tid att rätta till bristen har huvudmannen det fulla ansvaret för att utbildningen genomförs i enlighet med författningarna. Skolinspektionen förutsätter därför att Hermods AB snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristen. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att rätta till bristen.

Skäl för beslutet

Bakgrund och utredning

Skolinspektionen beslutade den 17 juni 2010 (dnr 37-2010:3190) att den fristående skolan Design & Construction College i Västerås kommun har rätt till bidrag för bland annat bygg- och anläggningsprogrammet med inriktningarna husbyggnad och yrke samt husbyggnad och högskola.

Huvudman för skolan är Hermods AB, med organisationsnummer 556044-0017.

Design & Construction College i Västerås kommun fick under våren 2014 en ny ägare, AcadeMedia, som fattade beslut om att fram till slutet av vårterminen 2016 successivt avveckla den verksamhet som bedrivs på bygg- och anläggningsprogrammet på Design & Construction College i Västerås kommun. Med anledning av detta slutade skolan att anta elever till bygg- och anläggningsprogrammet under hösten 2014. För närvarande finns det därför endast 17 elever på bygg- och anläggningsprogrammet som samtliga går sitt tredje och avslutande år.

Beslut efter tillsyn mars 2014

I Skolinspektionens beslut från den 26 mars 2014 konstaterades att det fanns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete, i arbetet mot kränkande behandling, i utredningsarbetet av elevers behov av särskilt stöd och i åtgärdsprogrammen. Det konstaterades även stora brister i APL för eleverna på bygg- och anläggningsprogrammet.

Hermods AB förelades i beslutet att vidta vissa preciserade åtgärder samt att redovisa åtgärderna för Skolinspektionen senast den 26 juni 2014. Hermods AB inkom med en sådan redovisning den 27 juni 2014.

Uppföljning

Skolinspektionen har följt upp föreläggandet, bland annat genom ett besök på skolan den 7 oktober 2014. Vid besöket intervjuades rektorn, representanter för huvudmannen, yrkeslärarna vid bygg- och anläggningsprogrammet samt representanter för eleverna.

De uppgifter som framkom i samband med uppföljningsbesöket har kommunicerats med Hermods AB den 12 november 2014. Hermods AB hade inga synpunkter på uppgifterna.

Genom den dokumentation som inkommit från huvudmannen och genom uppgifter från uppföljningsbesöket på skolan bedömde Skolinspektionen att huvudmannen och rektorn hade åtgärdat flera av de påtalade bristerna. Skolinspektionen kunde emellertid konstatera att det fortfarande kvarstod en allvarlig brist avseende APL för eleverna på bygg- och anläggningsprogrammet. Av redogörelse från huvudmannen den 13 november 2014 framgick att av de elever som avslutade sin utbildning vid bygg- och anläggningsprogrammet våren 2014 hade 8 av 20 elever inte fått APL i den omfattning som ska ges i enlighet med författningarna.

Som en del i uppföljningen av bristerna i APL har Skolinspektionen den 26 november 2014 även genomfört telefonintervjuer med representanter för de företag som, enligt uppgifter från huvudmannen, har tagit emot elever för APL. Skolinspektionen har därefter under våren och hösten 2015 haft en fortlöpande uppföljning med ägarrepresentanten från AcadeMedia angående elevernas APL. Huvudmannen har inkommit med en skrivelse till Skolinspektionen den 2 november 2015 rörande hur eleverna på bygg- och anläggningsprogrammet förväntas kunna fullfölja sin APL.

Motivering

Enligt skollagen ska ett yrkesprogram innehålla arbetsplatsförlagt lärande.

Med arbetsplatsförlagt lärande avses, enligt gymnasieförordningen, lärande på ett program som genomförs på en eller flera arbetsplatser utanför skolan. Av gymnasieförordningen framgår vidare att arbetsplatsförlagt lärande ska förekomma på alla yrkesprogram i minst 15 veckor. Huvudmannen ansvarar för att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet och att detta uppfyller de krav som finns för utbildningen. Rektorn beslutar om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåret ska göras.

Vidare framgår av gymnasieförordningen att om arbetsplatsförlagt lärande inte kan erbjudas på ett yrkesprogram i gymnasieskolan får utbildningen anordnas bara om planerade platser för arbetsplatsförlagt lärande inte kan tillhandahållas på grund av omständigheter som huvudmannen inte kunnat råda över, eller utbildningen av säkerhetsskäl inte kan förläggas till en arbetsplats utanför skolan. Det arbetsplatsförlagda lärandet ska i dessa fall bytas ut mot motsvarande utbildning förlagd till skolan. Innan huvudmannen för en gymnasieskola beslutar om detta ska huvudmannen samråda med det lokala programrådet.

Om utbildningen har skolförlagts på grund av omständigheter som huvudmannen inte kunnat råda över, ska huvudmannen vidta de åtgärder som behövs för att utbildningen så snart som möjligt ska förläggas till en arbetsplats.

I förarbetena till regleringen om APL (prop. 2008/09:199 s. 62 ff) anges följande. Regeringens uppfattning är att den arbetsplatsförlagda delen av en yrkesutbildning är så avgörande för kvaliteten att utbildningen i normalfallet inte bör anordnas om APL inte kan tillhandahållas under överskådlig tid. Tillgången på APL-platser varierar dock från år till år. Förutsättningarna kan snabbt ändras för en arbetsgivare som träffat avtal om APL med en huvudman. Regeringen bedömer därför att om APL-platser försvinner på grund av händelser som huvudmannen inte kunnat förutse då eleven togs emot till en utbildning, bör huvudmannen även fortsättningsvis kunna förlägga motsvarande del av utbildningen till skolan. Elevens rätt att fullfölja det program som han eller hon börjat på måste i ett sådant undantagsfall väga tyngre.

I Skolinspektionens intervjuer vid uppföljningsbesöket på skolan den 7 oktober 2014 framkom motstridiga uppgifter om hur många av eleverna som deltagit i APL, om anskaffandet av APL-platser och om planeringen och uppföljningen av APL.

Skolinspektionen har vidare, den 26 november 2014, försökt få telefonkontakt med åtta företag som enligt huvudmannen ska ha tagit emot elever för APL. Skolinspektionen kunde dock endast nå representanter för fem av dessa åtta företag. Av dessa fem företag bekräftade endast ett att det tillhandahåller APL-platser för elever på skolan. Ett av företagen kände till skolan, men hade inte tagit emot några elever för APL och övriga företag saknade helt kännedom om skolan. Skolinspektionen finner i detta avseende att det är anmärkningsvärt att företag, som enligt huvudmannen tillhandahåller APL-platser för skolans elever, inte känner till skolan eller huvudmannen och att vissa inte ens går att komma i kontakt med.

I den fortlöpande uppföljning som Skolinspektionen haft under 2015 med representanten för AcadeMedia uppges att huvudmannen har genomfört flera åtgärder för att avhjälpa bristerna i skolans APL. Åtgärderna har bland annat inneburit att en ny ledning och personal som ansvarar för APL har tillsatts vid skolan, att avtal om APL har tecknats med företag och att rutiner för uppföljning av elevernas APL har utarbetats.

Trots dessa åtgärder har huvudmannen inte lyckats ge alla elever APL i enlighet med författningarnas krav.

Enligt uppgifter från huvudmannen till Skolinspektionen den 4 mars 2015 hade skolan en planering och upparbetade kontakter med företag som skulle säkerställa att samtliga elever skulle få minst 15 veckors APL innan de slutade sin utbildning. Resultatet blev dock att endast 9 av de 16 elever som avslutade sin utbildning våren 2015 fick minst 15 veckors APL. De elever som inte fick tillräckligt många APL-veckor fick istället resterande utbildning i skolans egen regi.

I huvudmannens skrivelse till Skolinspektionen den 2 november 2015 uppger huvudmannen att skolan inte heller kan garantera 15 veckors APL för samtliga de 17 elever som kommer att avsluta sin utbildning vid bygg- och anläggningsprogrammet vårterminen 2016. Enligt huvudmannen har det varit svårt att hitta APL-platser till flera av eleverna. Skälen för detta uppges vara att eleverna inte har varit intresserade av APL, att de haft för hög frånvaro eller att de har misskött sig på arbetsplatserna så att de inte har fått behålla sin plats. Huvudmannen uppger att skolan fortsätter att söka platser, men uppger också att de elever som inte deltar i APL kommer att kunna genomföra yrkeskurserna i skolans bygghall.

Enligt Skolinspektionens bedömning är inte de omständigheter som råder på bygg- och anläggningsprogrammet på Design & Construction College sådana att de omfattas av de undantag som beskrivs i gymnasieförordningen. Undantag från att anordna APL på ett yrkesprogram i gymnasieskolan kan endast medges om de planerade platserna inte kan tillhandahållas på grund av omständigheter som huvudmannen inte kan råda över eller om utbildningen av säkerhetsskäl inte kan förläggas till en arbetsplats utanför skolan. Att elever är ointresserade, missköter sig och har hög frånvaro utgör inte sådana omständigheter som huvudmannen inte kan råda över. Inte heller utgör dessa omständigheter sådana säkerhetsskäl som gör att utbildningen inte kan förläggas till en arbetsplats utanför skolan. Enligt de krav som framgår av skolförfattningarna är det huvudmannens och skolans skyldighet att vidta åtgärder för att komma tillrätta med sådan elevproblematik.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns en allvarlig brist avseende APL för eleverna på bygg- och anläggningsprogrammet på Design & Construction College. Samtliga elever får inte den APL som de har rätt till. Flertalet elever erbjuds istället motsvarande utbildning förlagd till skolan, trots att de omständigheter som råder på bygg- och anläggningsprogrammet inte är sådana att de omfattas av de undantag från att erbjuda APL som beskrivs i gymnasieförordningen. Bristen i APL har pågått under en längre tid. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att

åtgärda bristen. För att åtgärda bristen måste huvudmannen se till att eleverna vid skolans bygg- och anläggningsprogram ges APL om minst 15 veckor. Detta innebär att huvudmannen måste skaffa APL-platser för samtliga elever och att huvudmannen måste se till att APL-platserna uppfyller de krav som finns för utbildningen.

Författningsstöd

16 kap. 16 § skollagen, 1 kap. 3 § och 4 kap. 12-13 §§ gymnasieförordningen.

Vitesföreläggande

Motivering

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de villkor som gäller för godkännandet eller beslut om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med ett vite.

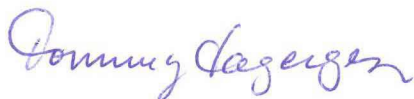
Som Skolinspektionen redovisat ovan i detta beslut uppfyller inte Hermods AB de krav som följer av de författningar som gäller för verksamheten. Hermods AB föreläggs därför att avhjälpa bristen genom att vidta de åtgärder som beskrivits ovan under rubriken *Beslut* på sidan 2.

Den brist som Skolinspektionen har kunnat konstatera är av allvarlig karaktär. Skolinspektionen påtalade bristen i APL på bygg- och anläggningsprogrammet redan i beslut den 26 mars 2014. Trots detta finns det fortfarande elever som nu går sitt sista år på skolans bygg- och anläggningsprogrammet och som befaras inte få den APL de har rätt till. Detta kan försvåra de berörda elevernas etablering på arbetsmarknaden. Mot bakgrund av detta bedömer Skolinspektionen att det sammantaget finns skäl att förena föreläggandet med ett vite.

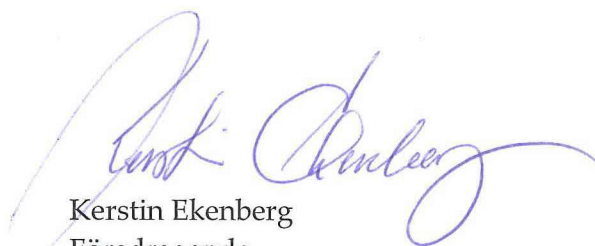
Hur man överklagar, se bilaga 1

I ärendets slutliga handläggning har enhetschef Maria Caryll, avdelningsjurist Cindra Klingspor och utredare Andreas Mehnert deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Tommy Lagergren
Avdelningschef

Kerstin Ekenberg
Föredragande

Bilaga 1	Överklagandehänvisning
Bilaga 2	Beslut efter tillsyn av gymnasieskolan Design & Construction College i Västerås kommun

Dnr 44– 2013:5341

Överklagande av beslutet

Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.